

Brüsszel, 2025. október 6.
(OR. en)

13622/25

EF 332
ECOFIN 1307

FEDŐLAP

Küldi: az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató

Az átvétel dátuma: 2025. október 1.

Címzett: Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára

Biz. dok. sz.: COM(2025) 681 final

Tárgy: A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS
BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK
a pénzügyi műveltségre vonatkozó uniós stratégiáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2025) 681 final.

Melléklet: COM(2025) 681 final

Brüsszel, 2025.9.30.
COM(2025) 681 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A
RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

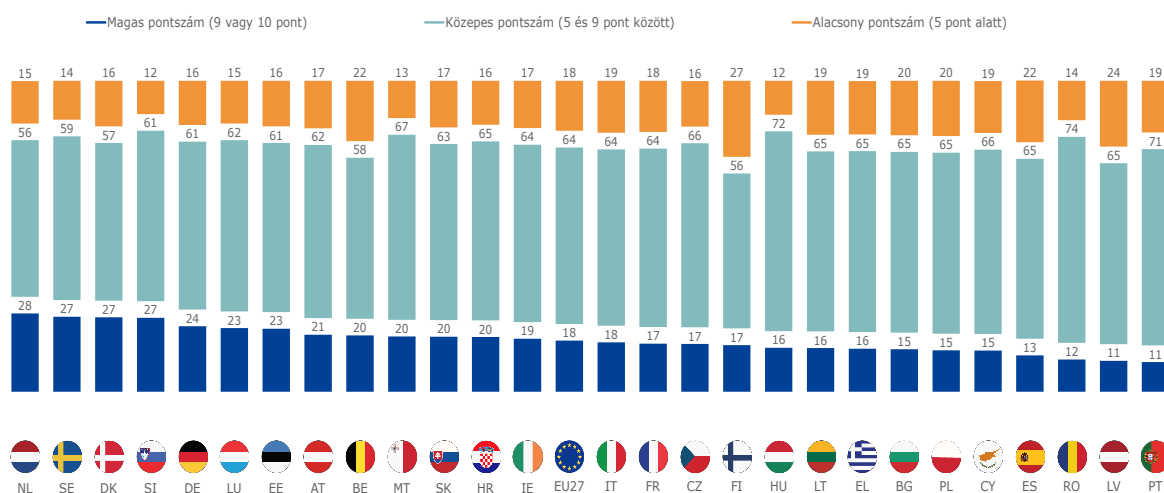
a pénzügyi műveltségre vonatkozó uniós stratégiáról

1. A pénzügyi műveltségre vonatkozó uniós stratégia

A pénzügyi műveltség alapvető életviteli készségnek számít. A pénzügyi tudatosság, ismeretek, készségek, attitűdök és magatartásformák együttesére utal, amelyek a megalapozott pénzügyi döntések meghozatalához szükségesek. A pénzügyi műveltség lehetővé teszi az egyének számára, hogy olyan egészséges pénzügyi gyakorlatokat folytassanak, mint a hatékony költségvetés-tervezés, a megalapozott megtakarítási és befektetési döntések, a megfelelő hosszú távú pénzügyi tervezés, amelyekbe beletartozik a nyugdíjtervezés és a felelős adósságkezelés, ezek pedig hozzásegítenek a pénzügyi függetlenséghez, a kockázatkezeléshez, valamint a csalások vagy megtévesztések elkerüléséhez. A hatékony és eredményes pénzügyi szokások előmozdításával az egyének és a háztartások javíthatják pénzügyi rezilienciájukat, ami nagyobb gazdasági stabilitáshoz és a túlzott eladósodottság kockázatának csökkenéséhez vezethet. **A pénzügyi műveltség ezért elengedhetetlen ahhoz, hogy a polgárok képesek legyenek biztosítani pénzügyi függetlenségüket és jóllétüket.** Ennek előnyei túlmutatnak az egyéneken: a pénzügyi integráció és a polgári szerepvállalás előmozdításával a pénzügyi műveltség hozzájárul egy reziliensebb társadalom kiépítéséhez.

Az EU-ban jelenleg nagyon alacsony a pénzügyi műveltség szintje (lásd az alábbi ábrát). A 2023. évi Eurobarométer felmérés szerint az uniós polgárok kevesebb mint egyötöde (18 %) rendelkezik magas szintű pénzügyi műveltséggel⁽¹⁾. A pénzügyi műveltség szintje jelentősen eltér a tagállamok és a tagállamokon belüli különböző demográfiai csoportok között. A nők, a fiatalok és az idősek, az alacsonyabb jövedelműek, valamint az alacsonyabb általános iskolai végzettséggel rendelkezők általában alacsonyabb pénzügyi műveltséggel rendelkeznek más csoportokhoz képest.

Eurobarométer: A pénzügyi műveltségre vonatkozó pontértékek tagállamonként

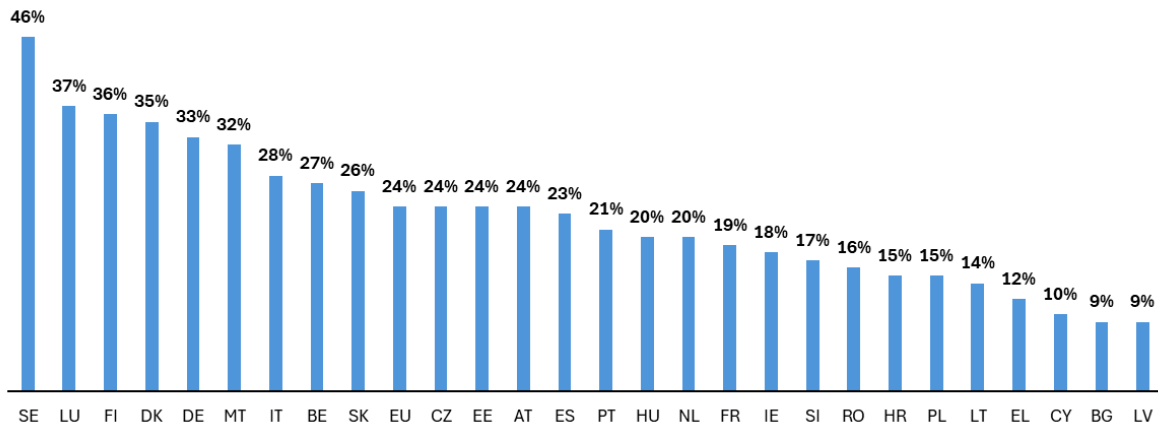
Forrás: Eurobarométer: a pénzügyi műveltség szintjének nyomon követése az EU-ban, 2023

¹Európai Bizottság (2023). 525. számú Eurobarométer gyorsfelmérés: a pénzügyi műveltség szintjének nyomon követése az EU-ban: 2953. számú statisztikai adatfelvétel). Elérhető [online] a következő címen: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2953>

Az EU-ban a 18 és 65 év közötti lakosság közel fele (49 %) nem rendelkezik elegendő vészhelyzeti megtakarítással ahhoz, hogy legalább három hónapig fedezni tudja megélhetési költségeit anélkül, hogy kölcsönre szorulna vagy költözésre kényszerülne. Ráadásul a megkérdezettek 16 %-a egyáltalán nem rendelkezik vészhelyzeti megtakarítással. A pénzügyi műveltség alacsony szintjével párosulva ez különösen kiszolgáltatottá teszi őket a pénzügyi sokkhatásokkal vagy a rossz pénzügyi döntések következményeivel szemben. A pénzügyi műveltség javítására van szükség. Ez még fontosabb napjaink egyre inkább digitalizált világában, ahol a pénzügyi termékek és szolgáltatások olyan széles köréhez lehet hozzáférni, mint korábban soha. A pénzügyi műveltségnek követnie kell a pénzügyi szolgáltatások változásait annak érdekében, hogy lehetővé tegye az emberek számára e szolgáltatások biztonságos igénybevételét, az ilyen szolgáltatások nyújtotta új lehetőségek – többek között a megtakarítási és befektetési számlák, valamint a küszöbön álló digitális euro – kihasználását. Ugyanakkor szem előtt kell tartani az összetett, magas kockázatú és spekulatív termékekkel járó, valamint a csalás vagy megtévesztés jelentette kockázatokat is.

A pénzügyi műveltség kihat a pénzügyi döntésekre is. Például valószínűsíthető, hogy komoly összefüggés van a pénzügyi műveltség különböző szintjei, valamint az EU tőkepiacain való alacsony lakossági részvétel, valamint a részvételi arányok tagállamok közötti jelentős eltérése között (lásd az alábbi ábrát).

A befektetési termékkel (alap, részvény vagy kötvény) rendelkező lakosság százalékos aránya tagállamonként

Forrás: Eurobarométer: a pénzügyi műveltség szintjének nyomon követése az EU-ban, 2023.

2. A pénzügyi műveltségre vonatkozó uniós stratégia

2.1. Célkitűzések

Mindezek alapján a Bizottság a megtakarítási és beruházási unióról (MBU) szóló közleményében² átfogó pénzügyi műveltségi stratégiát jelentett be, amelynek általános célja a pénzügyi műveltség alacsony szintjének emelése annak érdekében, hogy lehetővé tegye a polgárok számára a megalapozott döntéshozatalt a személyes pénzügyeikkel kapcsolatban, valamint, hogy megkönnyítse a tőkepiacokon való biztonságos részvételüket. E stratégia célja, hogy fontos pénzügyi integrációs célkitűzéseket támogasson, például tájékoztasson a pénzügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés és azok hatékony igénybevételének előmozdítása érdekében, megerősítse a gazdasági rezilienciát, valamint előmozdítsa a kiszolgáltatott csoportokat célzó szakpolitikákat. Célja továbbá, hogy elmélyítse az emberek befektetésekkel kapcsolatos ismereteit, elősegítse a pénzügyi termékek megértését, beleértve a valós kockázathozam kompromisszumokat is.

A pénzügyi műveltséggel kapcsolatos stratégiák esetében nem alkalmazható egységes megközelítés. A kezdeményezéseknek figyelembe kell venniük **a különböző célcsoportok és közösségek sajátos körülményeit és szükségleteit**. Például egyeseknek nincs befektethető megtakarításuk, de hasznosak lehetnek számukra a közüzemi számlák, hitelkártyák, biztosítások kezelésére, valamint a szociális vagy egyéb juttatások igénylésére vonatkozó útmutatások, mások viszont rendelkeznek megtakarított pénzzel, és az ő számukra hasznosak lehetnek az arra vonatkozó információk, hogy hogyan lehetne többet kihozni ezekből a megtakarításokból. Az ilyen kezdeményezések hozzájárulhatnak a pénzügyi egyenlőtlenségek csökkentéséhez, és segíthetik az egyéneket a megtakarításaik előnyeinek maximalizálásában, ha a népesség különböző rétegeit a pénzügyi tudás gyarapítását szolgáló célzott és inkluzív kezdeményezésekkel – köztük megbízható adósságtanácsadással – segítik, valamint, ha a kezdeményezések eszközeit és csatornáit a különböző lakosságcsoporthoz igazítják.

Összességében ez lehetővé fogja tenni az egyének számára, hogy hatékonyan kezeljék költségvetésüket és megtakarításaikat, eligazodjanak a folyamatban lévő digitalizációból eredő kihívások és lehetőségek között, és idővel felépítsék vagyონukat, többek között a tőkepiacokon való befektetések révén. Az ilyen befektetések nagyobb megtérülést eredményezhetnek, ugyanakkor további finanszírozási lehetőségeket biztosítanak az uniós vállalkozások számára, és ezáltal hozzájárulnak a gazdasági növekedéshez. Az egyéneknek maguknak kell dönteniük arról, hogy megjelennek-e a tőkepiacokon, azonban alapvető fontosságú, hogy a befektetés mellett döntők felkészültek legyenek a megfelelő és megalapozott döntések meghozatalára, valamint tisztességes bánásmódban részesüljenek. Egy ilyen környezet előmozdításával az új befektetők magabiztosan eligazodhatnak a pénzügyi döntések útvesztőjében, a már jelenlévő befektetők pedig továbbra is elkötelezettek maradhatnak a piaci részvétel mellett. A jobb pénzügyi műveltségüknek köszönhetően a polgárok jobban megismerhetik befektetési döntéseik hatását. Nemcsak megismerik az egyes tevékenységek finanszírozása melletti

² A Pénzügyi Stabilitás, a Pénzügyi Szolgáltatások és a Tőkepiaci Unió Főigazgatósága (2025). *Megtakarítási és beruházási unió: Stratégia az uniós polgárok és vállalkozások pénzügyi lehetőségeinek javítása érdekében*. Elérhető [online] a következő címen: https://finance.ec.europa.eu/publications/savings-and-investments-union-strategy-enhance-financial-opportunities-eu-citizens-and-businesses_en

döntéseik gazdasági hatásait, hanem jobban megértik azoknak a foglalkoztatásra, a fenntarthatóságra, a rezilienciára gyakorolt befolyását és szociális hatásait.

2.2. A folyamatban lévő kezdeményezésekre építve

A stratégia a **Bizottságnak a pénzügyi műveltség javítását célzó, folyamatban lévő erőfeszítéseire** alapoz, ezzel egyidejűleg biztosítja a folytonosságot és kiaknázza a múltbéli kezdeményezéseket. A stratégia egyrészt kiegészíti azokat az intézkedéseket, amelyeket az Európai Bizottság és az OECD pénzügyi oktatással foglalkozó nemzetközi hálózata (OECD-INFE) a közös pénzügyi kompetenciakeret⁽³⁾ ⁽⁴⁾ révén a fiatalok, a gyermekek és a felnőttek, az európai vállalkozói kompetenciakeret (EntreComp) révén pedig a vállalkozók⁵ tudatosságának növelése és pénzügyi kompetenciáinak javítása érdekében hozott, másrészt a technikai támogatási eszköz (TSI)⁽⁶⁾ keretében a tagállamokkal közösen kidolgozott munkát. A stratégia figyelembe veszi a digitális készségek fejlesztéséhez releváns keretet biztosító Digitális évtized szakpolitikai programot. Kiegészíti a 2025. évi készségek uniójáról szóló közleményt⁽⁷⁾, a készülő szegénység elleni európai stratégiát és egyéb erőfeszítéseket⁽⁸⁾.

A stratégia választ ad a Tanács által a pénzügyi műveltségről szóló 2024. évi következtetéseiben⁽⁹⁾ a Bizottsághoz intézett cselekvési felhívásokra is, amelyek célja a bevált gyakorlatok tagállamok közötti cseréjének megkönnyítése, a pénzügyi műveltség szintjének nyomon követése az EU-ban, valamint a pénzügyi kompetenciakeretek alkalmazásának előmozdítása. A Tanács emellett felszólította a Bizottságot, hogy támogassa az olyan nem jogalkotási intézkedéseket, mint például a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos projektek finanszírozása a Technikai Támogatási Eszköz és az Erasmus+ program keretében, könnyítse

³ A Pénzügyi Stabilitás, a Pénzügyi Szolgáltatások és a Tőkepiaci Unió Főigazgatósága (2023). *A gyermekekre és fiatalokra vonatkozó pénzügyi kompetenciakeret* Elérhető [online] a következő címen: https://finance.ec.europa.eu/system/files/2023-09/230927-financial-competence-framework-children-youth_en.pdf https://finance.ec.europa.eu/system/files/2022-01/220111-financial-competence-framework-adults_en.pdf

⁴ A Pénzügyi Stabilitás, a Pénzügyi Szolgáltatások és a Tőkepiaci Unió Főigazgatósága (2022). *A felnőttekre vonatkozó pénzügyi kompetenciakeret*. Elérhető [online] a következő címen: https://finance.ec.europa.eu/system/files/2022-01/220111-financial-competence-framework-adults_en.pdf

⁵ Közös Kutatóközpont, partnerségben a Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatóságával (2016). *EntreComp: A vállalkozói kompetenciák uniós referenciakerete*. Elérhető [online] a következő címen: https://joint-research-centre.ec.europa.eu/entrecomp-entrepreneurship-competence-framework_en

⁶ Lásd például: Strukturálisreform-támogató Főigazgatóság (2023). *A 2024. évi Technikai Támogatási Eszköz kiemelt kezdeményezése – Digitális pénzügyi műveltség*. Elérhető [online] a következő címen: https://reform-support.ec.europa.eu/tsi-2024-flagship-digital-financial-literacy_en

⁷ Európai Bizottság (2025). *Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a digitális pénzügyi műveltségről (COM/2025/90 final)*. Elérhető [online] a következő címen: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX%3A52025DC0090>

⁸ A stratégia a Bizottságnak a statisztikai és adatműveltség megerősítésére irányuló folyamatos erőfeszítéseire is épít, segítve a polgárokat abban, hogy megértsék a megalapozott pénzügyi döntések meghozatalához szükséges kulcsfontosságú elemeket. Lásd: Eurostat (2024). *A statisztikai műveltség javítása*. Elérhető [online] a következő címen: <https://cros.ec.europa.eu/book-page/improving-statistical-literacy>

⁹ Az Európai Unió Tanácsa (2024): *Tervezet – A Tanács következtetése a digitális pénzügyi műveltségről (ST-9930/2024 INIT)*. Elérhető [online] a következő címen: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9930-2024-INIT/en/pdf>

meg a képzési és kutatási lehetőségeket, és erősítse meg a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos együttműködést.

A stratégia támogatja az európai felügyeleti hatóságok (EFH-k), az Európai Központi Bank (EKB) és más nemzetközi szervezetek, különösen az OECD⁽¹⁰⁾ által a pénzügyi tudatosság növelése és a pénzügyi műveltség szintjének javítása érdekében tett erőfeszítéseket. Meg kell említeni, hogy az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság már elfogadta saját jelentését⁽¹¹⁾. Az Európai Parlament szintén fogadott el a közelmúltban jelentéseket a megtakarítási és beruházási unióról, azon belül a pénzügyi műveltségről⁽¹²⁾, és a Bizottság arra ösztönzi az Európai Parlamentet és képviselőit, hogy proaktívan mozdítsák elő a pénzügyi műveltséget az EU-ban.

Az új stratégia összhangban van a **pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó uniós szabályozási kerettel**. Kiegészíti a befektetővédelmi szabályokat a lakossági befektetők bizalmának erősítése révén. Ennek fényében a lakossági befektetési stratégiára irányuló 2023. évi bizottsági javaslat azt is előírja a tagállamok számára, hogy mozdítsák elő a lakossági befektetők pénzügyi műveltséget. E javaslat esetében a jogalkotási eljárás folyamatban van, és jelenleg az Európai Parlament és a Tanács tárgyalja. A pénzügyi műveltség fontos ahhoz, hogy sikerre lehessen vinni a megtakarítási és befektetési számlákat, amelyek az e közleménnyel egy napon elfogadott bizottsági ajánlás tárgyát képezik.

Továbbra is prioritás az érdekelt felekkel való együttműködés. A stratégia a „Pénzügyi műveltség, reziliencia és befogadás” című, 2024. évi magas szintű konferencia és az azt kísérő tudományos konferencia sikerére épül⁽¹³⁾. Magában foglalja továbbá a megtakarítási és beruházási unióról szóló közlemény keretében közzétett véleményezési felhívás nyomán beérkező visszajelzéseket is, amelyek szerint a pénzügyi műveltség szintjének javítására van szükség az EU-ban. Emellett a stratégiában tükröződnek azok a széles körű konzultációk, amelyeket a Bizottság az összes tagállammal – a lakossági pénzügyi szolgáltatásokkal foglalkozó uniós kormányzati szakértői csoport (GEGRFS) keretében – folytatott.

¹⁰Az OECD irányadó elveket biztosít a pénzügyi műveltségről szóló OECD/INFE ajánláson keresztül, amely támogatja a kormányokat és az érdekelt feleket a hatékony stratégiák és oktatási programok kidolgozásában, végrehajtásában és értékelésében. Tevékenysége részeként az OECD rendszeres felméréseket is készít a pénzügyi műveltség mérésére. A felnőttek pénzügyi műveltségéről szóló 2023. évi nemzetközi felmérés, amely 39 gazdaságra terjedt ki, egyértelmű összefüggést tárt fel a pénzügyi jártasság magasabb szintje, valamint a nagyobb pénzügyi reziliencia és jóllét között. Emellett a 15 évesek készségeit értékelte a 2022. évi, pénzügyi műveltséget mérő PISA felmérés, amely jelentős hiányosságokra világított rá a diákok azon képességében, hogy pénzügyi ismereteiket valós élethelyzetekben alkalmazzák.

¹¹ Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB), (2025). *Pénzügyi műveltség és oktatás az európaiak számára* (ECO/677-EGSZB-2025. sz. vélemény). Elérhető [online] a következő címen: <https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/opinions/financial-literacy-and-education-europeans-0>

¹² Az Európai Parlament 2025. szeptember 10-i állásfoglalása a beruházások és reformok finanszírozásának megkönnyítéséről (az európai versenyképesség fokozása és a tőkepiaci unió megteremtése érdekében) (TA-10-2025-0185) [online], 2025. szeptember 10. Elérhető a következő internetcímen: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-10-2025-0185_HU.html

¹³ Európai Bizottság; a Belgiumi Pénzügyi Szolgáltatásokat és Piacokat Felügyelő Hatóság (FSMA) (2024). *Pénzügyi műveltség, reziliencia és befogadás* (konferencia, 2024. február 20.). Elérhető [online] a következő címen: https://finance.ec.europa.eu/events/financial-literacy-resilience-and-inclusion-2024-02-20_en

A stratégia célja, hogy kiegészítse és megerősítse a tagállamok állami és magánszektorbeli érdekelt felei – például a fogyasztói és lakossági befektetők szövetségei, a szociális partnerek, a civil társadalmi szervezetek, az ágazati szövetségek és más piaci szereplők – által indított nemzeti pénzügyi műveltségi stratégiákat és kezdeményezéseket. Különösen a fogyasztói és lakossági befektetők szövetségei lehetnek azok a megbízható, független szereplők, amelyek biztosítják, hogy az oktatási erőfeszítések továbbra is hozzáférhetőek és elfogulatlanok legyenek, valamint a fogyasztók érdekeihez igazodjanak.

Emellett az iparági szövetségek mélyreható szakértelmet, gyakorlati betekintést és méretezhető kapcsolattartási megoldásokat nyújthatnak. Megfelelő keretek között ez segítheti a polgárokat abban, hogy releváns és naprakész ismeretekkel rendelkezzenek a pénzügyi termékekről és szolgáltatásokról. A szakszervezetek is kitüntetett helyzetben vannak ahhoz, hogy előmozdítsák a pénzügyi műveltséget, mivel dolgozó felnőttek széles köréhez férnek hozzá közvetlenül. Hálózataikon keresztül a szakszervezetek növelhetik a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos kezdeményezések hatókörét, és gyakorlati pénzügyi oktatást biztosíthatnak a munkahelyeken, például a nyugdíjra való felkészüléssel és a tervezéssel kapcsolatban.

3. Átfogó megközelítés

A pénzügyi műveltség területén betöltött támogató és koordináló szerepével összhangban, valamint elismerve az EU-ban már létező számos nemzeti és magánkezdeményezést, a Bizottság célja, hogy kiegészítse a folyamatban lévő erőfeszítéseket. A stratégia ezért azokra a területekre összpontosít, ahol az uniós fellépés a legnagyobb hozzáadott értéket teremtheti.

Ezzel összefüggésben az EU pénzügyi műveltségre vonatkozó stratégiája átfogó megközelítést alkalmaz, és négy, egymással összefüggő cselekvési pilléren alapul: i. koordináció és bevált gyakorlatok; ii. kommunikáció és figyelemfelkeltés; iii. a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos kezdeményezések, ezen belül a kutatás finanszírozása; valamint iv. az előrehaladás nyomon követése és a hatások értékelése.

Az e területeken végrehajtott intézkedések együttes célja a megalapozott pénzügyi döntéshozatal előmozdítása, valamint a pénzügyi műveltség⁽¹⁴⁾ nyomon követésére, elemzésére és értékelésére szolgáló hatékony módszerek kidolgozásának és cseréjének elősegítése.

¹⁴ Fontos megjegyezni, hogy a pénzügyi műveltség eltér a pénzügyi oktatástól. A pénzügyi műveltség az eredményekre összpontosít, – milyen ismeretekkel rendelkeznek, mit értenek és hogyan járnak el az egyének a pénzügyeikkel kapcsolatban. A pénzügyi oktatás viszont az a folyamat, amelynek révén az egyének elsajátítják a pénzügyi műveltség megszerzéséhez szükséges ismereteket. A pénzügyi oktatás a költségvetés-tervezésről szól, míg a pénzügyi műveltség ezen elvek saját személyes pénzügyekre történő alkalmazásáról. A pénzügyi oktatásnak való korai és folyamatos kitettség mérhető javulást eredményez a pénzügyi magatartás és ismeretek terén. Azok a tagállamok, amelyekben a pénzügyi oktatás beépül a nemzeti tantervbe, az uniós szintű felmérésekben következetesen a legjobban teljesítők közé tartoznak a pénzügyi műveltség tekintetében. Emellett a pénzügyi kompetenciakeretek hatályával összhangban ez a stratégia nem terjed ki a vállalkozók és a kkv-k pénzügyi műveltségére, amelyet más bizottsági munkafolyamatok fednek le. A Bizottság az EntreComp révén mozdítja elő a vállalkozásoktatást, többek között az alulreprezentált csoportok, például a nők és a fiatalok számára. Emellett a Bizottság az „Erasmus – fiatal vállalkozóknak” (EYE) és az Enterprise Europe Network révén segíti elő a gyakorlati tapasztalatszerzést és a hálózatépítést.

a. Koordináció és bevált gyakorlatok

Valamennyi tagállam rendelkezik pénzügyi műveltségi stratégiával, vagy éppen egy ilyen stratégia kidolgozásával foglalkozik. Emellett a tagállamokban a különböző érdekelt felek változatos pénzügyi műveltségi kezdeményezéseket indítanak. Az egymástól való tanulás és a bevált gyakorlatok cseréje segíthet a hatékony kezdeményezések azonosításában és elterjesztésében, valamint abban, hogy a résztvevők betekintést nyerjenek a siker kulcsfontosságú tényezőibe.

A Bizottság együtt fog működni az érintett érdekelt felekkel **a fő tematikus prioritások és az e területeken belüli bevált gyakorlatok meghatározása** érdekében. A lehetséges cselekvési területek közé tartoznak a „tanárok és oktatók oktatásának” vagy a pénzügyi befogadásnak az előmozdítására irányuló kezdeményezések, valamint a konkrét célcsoportokat – többek között az alacsony jövedelműeket, a nőket, a gyermekeket, a fiatalokat vagy az időseket – célzó egyéb kezdeményezések, különösen az e célcsoportok számára releváns „tanításra alkalmas pillanatok”⁽¹⁵⁾ meghatározása révén.

Ezzel összefüggésben **a Bizottság támogatni fogja a bevált gyakorlatok összegyűjtését és cseréjét** annak biztosítása érdekében, hogy azokat megvitassák a tagállamokkal, és hogy teljes mértékben feltárják az EU-n belüli hatékony – a nemzeti sajátosságok figyelembevételével mellett történő – végrehajtásban rejlő lehetőségeket. A tagállamokkal folytatott eszmecsere célja az egymástól való tanulás megkönnyítése és adott esetben a megközelítések konvergenciájának előmozdítása.

Ezek az eszmecsere platformként is szolgálnak majd a kiemelt területek azonosításához, valamint **a kommunikációs és figyelemfelkeltő kampányok és finanszírozási lehetőségek** tekintetében a továbblépés legkedvezőbb módjának meghatározásához.

Ezen eszmecsere előmozdításával a Bizottság célja a közös kihívások azonosítása és a megoldások együttműködésen alapuló kidolgozása, ezáltal erősítve a kollektív kötelezettségvállalásokat. Adott esetben a Bizottság nemzetközi szervezetek és harmadik országok szakértőivel is fog egyeztetni e folyamat bővítése érdekében.

Rendszeres, magas szintű megbeszélésekre is sor kerül miniszteri szinten a politikai felelősségvállalás előmozdítása, valamint a szélesebb körű uniós szakpolitikákkal való összhang és az uniós tagállamok közötti hatékony koordináció biztosítása érdekében. Ezek a rendszeres megbeszélések fontos szerepet játszanának a politikai lendület megteremtése és a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos intézkedések támogatása szempontjából uniós és tagállami szinten egyaránt.

A Bizottság üdvözli továbbá az európai felügyeleti hatóságok pénzügyi oktatással kapcsolatos munkáját, különösen a pénzügyi oktatási kezdeményezések adattárát, amely kulcsfontosságú a koordináció javításához és a bevált gyakorlatok cseréjének előmozdításához. A Bizottság

¹⁵ A „tanításra alkalmas pillanat” a leghatékonyabban kihasználható idő az oktatás megvalósítására. A polgárok nagyobb valószínűséggel gyarapítják pénzügyi ismereteiket, fejlesztik pénzügyi készségeiket, vagy jobb pénzügyi magatartást tanúsítanak a tanításra alkalmas pillanatokban, mivel azokban a pillanatokban a leginkább motiváltak és fogékonyak a tanulásra. A pénzügyi műveltség tanításra alkalmas pillanatait azok a pillanatok, amikor a polgároknak lehetőségük van arra, hogy tudásukat a számukra fontos konkrét esetekben alkalmazzák.

felszólítja az **európai felügyeleti hatóságokat, hogy dolgozzanak ki közösen egy szélesebb körű adattárat** az általuk felügyelt ágazatokban létrejött pénzügyi oktatási kezdeményezésekről. Az adattárnak online könnyen hozzáférhetőnek, inkluzívnak, felhasználóbarátnak és lekérdezhetőnek kell lennie, lehetővé téve a felhasználók számára, hogy egy mögöttes osztályozási rendszer alapján témák szerint azonosítsák a meglévő gyakorlatokat. Hatálya nem korlátozódhat a digitális pénzügyi oktatásra.

Az eszmecserék megkönnyítése és az érdekelt felek egymással való kapcsolattartásának elősegítése érdekében a Bizottság **a pénzügyi műveltséggel foglalkozó szakemberekkel rendszeres munkaértekezleteket is szervez**, amelyeken a magánszektor és a nonprofit érdekelt felek, köztük a fogyasztói és lakossági befektetői szövetségek vesznek részt. E munkaértekezletek célja az együttműködés előmozdítását szolgáló irányadó elvek vagy gyakorlati intézkedések meghatározása, valamint a pénzügyi műveltséggel foglalkozó magán- és nonprofit szakemberek páneurópai közösségének létrehozása.

A magánszektorbeli érdekelt feleknek a pénzügyi műveltség javításába való bevonása egyértelmű előnyökkel jár a többi érdekelt fél kezdeményezéseinek kiegészítéseként, különösen azért, mert lehetővé teszi hatalmas hálózataik, gyakorlati szakértelmük és tájékoztatási kapacitásuk mozgósítását. Az ezen érdekelt felekre vonatkozó egységes magatartási kódex hiánya azonban (észlelt) összeférhetlenséghez vagy következetlenségekhez vezethet a szolgáltatott információk minősége és megbízhatósága tekintetében. A Bizottság ezért elő fogja mozdítani és támogatni fogja **a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos kezdeményezéseket nyújtó magán- és nonprofit szervezetek európai magatartási kódexének** kidolgozását. Az önkéntes magatartási kódexnek elveken kell alapulnia, és azt az érdekelt felek képviselőinek közösen, a Bizottság égisze alatt kell kidolgozniuk. Egy szilárd magatartási kódex biztosítaná, hogy a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos kezdeményezések célkitűzései átláthatóak legyenek, valamint, hogy az oktatási tartalom pontos és elfogulatlan legyen, ami erősítené a fogyasztók és a befektetők bizalmát, és növelné a kezdeményezések hitelességét. Egy ilyen kódex segítene enyhíteni az esetleges összeférhetlenségek kockázatát is, azokban az esetekben, amikor a magánszervezetek esetleg olyan termékeket vagy szolgáltatásokat népszerűsítene, amelyek a résztvevők pénzügyi jólléte helyett a saját érdekeiket szolgálják. Egy jól meghatározott kódex előmozdítaná az etikus magatartást, az elszámoltathatóságot és a folyamatos javulást, ami végső soron hatékonyabb és méltányosabb pénzügyi műveltségi programokhoz vezetne. Ezen túlmenően a Bizottság azt ajánlja a tagállamoknak, hogy fontolják meg az uniós magatartási kódex beépítését a pénzügyi műveltségre vonatkozó nemzeti stratégiáikba⁽¹⁶⁾.

Javasolt intézkedések

- ***A Bizottság szükség esetén rendszeres, tematikus találkozót szervez az érintett kormányzati szakértői csoportok számára a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos nemzeti kezdeményezések kommunikációjával, tudatosításával, nyomon követésével,***

¹⁶Ausztria pénzügyi műveltséggel kapcsolatos nemzeti stratégiája például magatartási kódexet tartalmaz az érdekelt felek bevonására vonatkozóan. Lásd: Szövetségi pénzügyminiszter (Ausztria) (2024). *A nemzeti pénzügyi műveltségi stratégia áttekintése (letöltési és kapcsolattartási adatok)*. Elérhető [online] a következő címen: <https://www.bmf.gv.at/en/the-ministry/National-Financial-Literacy-Strategy/overview-national-financial-literacy-strategy/download---contact-details.html>

értékelésével és finanszírozásával kapcsolatos erőfeszítések összehangolása érdekében. Az első találkozóra 2026 első negyedévében kerül sor.

- *A Bizottság együtt fog működni az érintett érdekelt felekkel a fő tematikus prioritások és a bevált gyakorlatok meghatározása érdekében. Ezt követően a tagállami szakértők közötti eszmecserékre kerül sor a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos kezdeményezések kidolgozásáról és végrehajtásáról a 2026. év negyedik negyedévéől kezdődően. Ezen bevált gyakorlatok bemutatására és megvitatására kerül sor a tagállamokkal technikai és politikai szinten egyaránt. Az egyes tagállamok felelőssége lesz az azonosított bevált gyakorlatok végrehajtásának értékelése, a Bizottság pedig közléseket tesz a megbeszélések eredményeiről.*
- *A Bizottság 2026-tól rendszeres műhelytalálkozókat fog szervezni a magánszektor és a nonprofit érdekelt felek részvételével az eszmecserék megkönnyítése, az együttműködés előmozdítása és a pénzügyi műveltséggel foglalkozó szakemberek páneurópai közössége létrehozásának előmozdítása érdekében.*
- *2027-ben a Bizottság megszervezi a pénzügyi műveltségről szóló első miniszteri szintű rendezvényt, hogy számba vegye a bevált gyakorlatok terjedése és végrehajtása terén elért eredményeket, valamint áttekinthesse a legfontosabb kialakulóban lévő tendenciákat. A rendezvény célja a folyamatos aktív szerepvállalás, valamint a politikai elkötelezettség biztosítása és két évente kerül majd megrendezésre.*
- *A Bizottság az érintett érdekelt felekkel együttműködve támogatni fogja a magán- és nonprofit szervezetek önkéntes, elveken alapuló európai magatartási kódexének 2027 első negyedévéig történő kidolgozását. A Bizottság azt is ajánlja a tagállamoknak, hogy fontolják meg az uniós magatartási kódex beépítését a pénzügyi műveltségre vonatkozó nemzeti stratégiáikba, és a magatartási kódexhez csatlakozó szervezetek számának követésével kísérik figyelemmel az előrehaladást.*

b. Kommunikáció és figyelemfelkeltés

A 2024. évi tanácsi következtetések hangsúlyozzák a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos figyelemfelkeltő kampányok fontosságát, és arra ösztönzik a tagállamokat, hogy hozzanak ezzel kapcsolatos intézkedéseket.

A pénzügyi műveltséggel kapcsolatos programok és kezdeményezések nagyon lényegesek, de sikerük nyilvánvaló előfeltétele az ilyen programok tudatosítása. Ezzel összefüggésben uniós szintű figyelemfelkeltő kampányt tervez a Bizottság az e területen már meglévő nemzeti intézkedések megerősítésére, kiegészítve ezzel a tagállami hatóságok, az uniós és nemzeti fogyasztói szervezetek és iparági szövetségek, valamint a szociális partnerek kommunikációs, tudatosságnövelő és iránymutatási erőfeszítéseit.

Az uniós szintű figyelemfelkeltő kampány az egyének pénzügyi készségeire fog összpontosítani, amelyekbe beletartozik a költségvetés tervezése, a nyugdíj tervezése, az adósságkezelés, a kockázatkezelés, valamint a csalások és a megtévesztések megelőzése. E készségek nagy jelentőséggel bírnak minden uniós polgár, és különösen a kiszolgáltatott csoportok számára. A kampány kellően rugalmas lesz ahhoz, hogy támogassa a konkrét

célcsoportokra, például a fogyatékossgal élőkre, a nőkre, a fiatalokra, az idősekre és az alacsony jövedelműekre irányuló, testre szabott nemzeti megközelítéseket. Ezeket a csoportokat nehéz lehet elérni, és valószínűleg tagállamonként eltérő, sajátos szükségletekkel rendelkeznek. Fontos ezért, hogy a nemzeti stratégiák a meglévő infrastruktúrákat vegyék igénybe, beleértve adott esetben a helyi szinten található közösségi központokat vagy hasonló szociális központokat, valamint megbízható és hiteles közvetítőkkel működjenek együtt e célcsoportok elérése érdekében.

A kampány ugyanakkor támogatná az európai megtakarítási és beruházási unió (MBU) szélesebb körű célkitűzéseit, azaz a „befektetési kultúra” előmozdítását, valamint a befektetés kockázataival és lehetőségeivel kapcsolatos tudatosság növelését, amely kiterjed a kockázathozam kompromisszumokra és a diverzifikáció előnyeire. A kampány számos kommunikációs anyagot fog tartalmazni, amelyek célja, hogy inkluzív módon segítsék a befektetőket abban, hogy információkat gyűjtsenek, többek között a tőkepiacokon való részvétel módjáról és a különböző befektetési termékek jellemzőiről. Kiemeli majd a megtakarítási és befektetési számlák előnyeit a tőkepiaci részvétel megkönnyítésében, és ezáltal kiegészíti a megtakarítási és befektetési számlákról szóló ajánlást azáltal, hogy hozzájárul e számlák láthatóságához és ösztönzi azok elterjedését.

A tagállami kezdeményezések támogatása, láthatóságuk növelése és a következetes kommunikáció biztosítása érdekében létrejön a „**pénzügyi műveltség nagyköveteinek**” hálózata. Ez a közéleti személyiségekből álló hálózat európai és nemzeti ügyként fogja támogatni a pénzügyi műveltséget, amely túlmutat a befektetési döntéseken – magában foglalja a mindennapi pénzkezelést és a fogyasztói tudatosság növelését. Ilyen pártfogók nélkül a közvélemény tudatosságának növelésére irányuló erőfeszítések gyakran nem rendelkeztek az érdemi változás megvalósításához szükséges láthatósággal és befolyással. A nagykövetek pótolhatnák ezt a hiányt azáltal, hogy olyan hiteles példákat és személyes történeteket tesznek közkincsé, amelyek széles körben visszhangot keltenek, ezáltal fokozva a szerepvállalást és ösztönözve minél több embert az alapvető pénzügyi készségek fejlesztésére.

A nagyköveteknek kulcsszerepet kell játszaniuk a tagállamokon belül abban, hogy a polgárokat megbízható pénzügyi műveltségi programok, erőforrások és olyan kompetens partnerek felé tereljék, mint a fogyasztói és lakossági befektetői szövetségek, a szociális partnerek és a nemzeti hatóságok. Az egyes tagállamok választják ki és nevezik ki a nagyköveteket, amelyek feladata, hogy támogassák és felerősítsék a pénzügyi műveltség Unió-szerte történő előmozdítására irányuló általános erőfeszítéseket. Ezek a nagykövetek nemzeti és helyi szinten fognak tevékenykedni, valamint felveszik a kapcsolatot a polgárokkal és a közösségekkel (a vidéki térségekben élőkkel is), a vállalkozásokkal, a kormányokkal és az oktatási intézményekkel. Fel fogják pezsdíteni a nemzeti szintű vitát, oly módon, hogy különböző csatornákon eléri az egyes célcsoportokat, például nyilvános rendezvényeken vesznek részt, együttműködnek a többségi médiával, valamint a közösségi médián keresztül kapcsolatba lépnek a fiatalabb generációkkal. Segítenek az oktatási programok népszerűsítésében, ösztönzik a megalapozott pénzügyi döntéshozatalt, és támogatják azokat a kezdeményezéseket, amelyek lehetővé teszik a polgárok számára pénzügyeik hatékonyabb kezelését és a tőkepiacokon való részvételt. A Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy folyamatosan támogassák ezeket a nagyköveteket feladataik ellátásában.

A Bizottság rendszeres párbeszédet fog folytatni a pénzügyi műveltség nagyköveteivel, és rendszeres időközönként összehívja őket, hogy értékeljék az előrehaladást, kicseréljék egymás közt a tanulságokat és az elképzeléseket, valamint megosszák a helyi szinten bevált gyakorlatokat. Emellett kulcsfontosságú üzenetekkel és kommunikációs anyagokkal is ellátja őket, mely anyagokat a nagykövek a helyi körülményekhez igazíthatnak. E nagyköveti hálózat együttműködhetne az uniós, valamint tagállami fogyasztói és lakossági befektetői szervezetekkel és szociális partnerekkel a figyelemfelkeltő kampány végrehajtásában vagy e szervezetek – többek között a pénzügyi iránymutatással kapcsolatos – tevékenységeinek a népszerűsítésében. E megközelítés célja a meglévő nemzeti hálózatok és szakértelem kiaknázása a kampány hatásának és célközönségének maximalizálása érdekében.

Az uniós nagykövek aktív szerepet játszhatnak az OECD/INFE által évente megrendezésre kerülő globális figyelemfelkeltő kampányban a Globális Pénzheten is, amelynek célja annak biztosítása, hogy a fiatalok már gyermekkoruktól kezdve rendelkezzenek a szükséges pénzügyi ismeretekkel és készségekkel.

A Bizottság emellett **nyilvános rendezvényeket** fog szervezni, amelyeken pénzügyi és befektetési jártasságról szóló viták is helyet kapnak.

Javasolt intézkedések

- *A Bizottság a tagállamokkal együtt 2026 első negyedévéig létrehozza a „pénzügyi műveltség nagyköveteinek” hálózatát a nemzeti szintű vita előmozdítása érdekében. Ezek a megbízható közéleti személyiségek segíteni fognak a nemzeti és európai ügynek számító pénzügyi műveltség előmozdításában, valamint annak a tagállam egyedi környezetéhez való igazításában.*
- *A Bizottság széles körű kommunikációs és közösségimédia-kampányt fog folytatni különböző célcsoportok, köztük a fiatalok, a gyermekek és a kiszolgáltatott helyzetben lévők számára. A kampány a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos nemzeti stratégiákat és kezdeményezéseket támogató uniós finanszírozási rendszereket is népszerűsíti. A Bizottság segíthet a konkrét igények vagy kiemelt területek azonosításában is, valamint előmozdíthat konkrét, tagállami szintű kezdeményezéseket azok célközönségének és hatásának növelése érdekében.*
- *A Bizottság a szélesebb körű figyelemfelkeltő kezdeményezések keretében nyilvános rendezvényeket fog tartani a pénzügyi műveltségről és annak a pénzügyi jóllét elősegítésében betöltött szerepéről.*

c. Az előrehaladás nyomon követése és a hatások értékelése

Az előrehaladás nyomon követése és a hatások értékelése kulcsfontosságú lesz a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos intézkedések hatékonyságának értékeléséhez. A pénzügyi műveltségről szóló következtetéseiben a Tanács azt javasolta a tagállamoknak, hogy tegyenek intézkedéseket a nyomon követésre és az értékelésre irányuló erőfeszítések fokozása érdekében⁽¹⁷⁾. Az eurocsoport a nem euroövezeti tagállamokat is magában foglaló formációban

¹⁷ Az Európai Unió Tanácsa (2024): *Tőkepiaci unió: A Tanács következtetéseket hagyott jóvá a pénzügyi műveltségről* (sajtóközlemény, 2024. május 14.). Elérhető [online] a következő címen:

ügy határozott, hogy rendszeresen és strukturált módon nyomon fogja követni az európai tőkepiacok teljesítményének értékelését és a tőkepiaci unió terén elért eredményeket, köztük a pénzügyi műveltség szintjét is⁽¹⁸⁾.

Ennek támogatása érdekében a Bizottság 2027-ben egy második Eurobarométer gyorsfelmérést fog végezni a pénzügyi műveltségről, és ezt követően rendszeresen sort kerít majd erre. A felmérés eredményeit a 2023. évi Eurobarométer gyorsfelmérés eredményeivel összehasonlítva egy közös mérési keret segítségével nyomon lehet követni a pénzügyi műveltség alakulását valamennyi uniós tagállamban⁽¹⁹⁾. A 2023. évi felméréshez kapcsolódó összehasonlító adatok gyűjtése mellett a Bizottság mérlegelni fogja további kérdések szerepeltetését olyan témákkal kapcsolatban, mint a költségvetés-tervezés és megtakarítás, a nyugdíjra való felkészültség és tervezés, a pénzügyi reziliencia és a biztosítási fedezet, elkerülve ugyanakkor az alternatív felmérések során már begyűjtött információk megismétlését. Ezek az adatok elő fogják segíteni a pénzügyi magatartás elemzését, és betekintést nyújtanak a pénzügyi műveltség szintje és a pénzügyi jóllét közötti összefüggésbe, nem hagyva figyelmen kívül a válaszadó nemét és életkorát sem. Továbbá segítenek majd azonosítani azokat a területeket, ahol a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos kezdeményezések különösen hasznosak lennének. A Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy vegyenek részt a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos egyéb nemzetközi felmérésekben is.

A pénzügyi műveltség uniós szintjének monitorozása mellett fontos a bevált gyakorlatok tagállamok általi **végrehajtásának nyomon követése** is. A Bizottság azt javasolja e célból, hogy a bevált gyakorlatok cseréjének folyamatát egészítsék ki egy olyan mechanizmussal, amely jelentéstételre szolgál a nem euroövezeti tagállamokat is magában foglaló formációban működő eurocsoport felé. A Bizottság emellett együtt fog működni a tagállamokkal és az érdekelt felekkel a magán- és nonprofit szervezetekre vonatkozó uniós magatartási kódex végrehajtásának nyomon követése érdekében.

A pénzügyi jártassággal kapcsolatos kezdeményezések alapos értékelése kulcsfontosságú a hatékonyságuk – ezen belül a magatartásbeli változások bekövetkezésének – felméréséhez, és a bevált gyakorlatok azonosításához. A Bizottság arra ösztönzi az **érdekelt feleket**⁽²⁰⁾, hogy a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos kezdeményezések értékeléséhez használják fel a **Bizottság színvonalas oktatásba és képzésbe való befektetésre irányuló tanulólaboratóriumát**.

<https://www.consilium.europa.eu/hu/press/press-releases/2024/05/14/capital-markets-union-council-approves-conclusions-on-financial-literacy/>

¹⁸ Az Európai Unió Tanácsa (2024): *A tőkepiaci unió nyomonkövetési keretrendszere*. Elérhető [online] a következő címen: https://www.consilium.europa.eu/media/kljp0mvi/cmu_monitoring_framework.pdf

¹⁹ Áttekintésért lásd: European Commission (2023). *European Financial Stability and Integration Review (Az Európai Bizottság 2023. évi jelentése az európai pénzügyi stabilitásról és integrációról)*. Elérhető [online] a következő címen: https://finance.ec.europa.eu/document/download/ffc80aa7-96a8-4500-b7a5-eaflf8e607cf_en?filename=european-financial-stability-and-integration-review-2023_en_0.pdf

²⁰A laboratórium előmozdítja az oktatáspolitikai értékelési gyakorlatait az EU-ban. Általános képzéseket, testre szabott technikai támogatást nyújt a szakpolitikák értékeléséhez, segítséget nyújt az értékelési folyamat megtervezéséhez, valamint a kiválasztott projektek esetében ingyenesen elkészíti az oktatási politikák kontrafaktuális hatásvizsgálati tanulmányait. A szakpolitikai döntéshozók és a civil társadalom tagjai, köztük a szociális partnerek és az oktatási szakemberek vehetnek részt a laboratórium tevékenységeiben. További információkért lásd: Európai Bizottság Oktatásügyi, Ifjúságpolitikai, Sportügyi és Kulturális Főigazgatóság (2022). *A színvonalas oktatásba és képzésbe való befektetésre irányuló tanulólaboratórium*. Elérhető [online] a következő címen: <https://education.ec.europa.eu/focus-topics/improving-quality/learning-lab>

Emellett a Bizottság elkötelezett az **értékelési eszközök tagállamok általi fejlesztésének és alkalmazásának támogatása** mellett. Modellként szolgálhatnak az olyan meglévő eszközök, mint az Európai Innovációs és Technológiai Intézet⁽²¹⁾ értékelési módszertana és az OECD e területen végzett munkája, míg a bevált gyakorlatok cseréje lehetőséget kínálhat a mélyrehatóbb megbeszélésekre, többek között a konkrét eredmények és magatartásbeli változások mérésére szolgáló módszerekről és mutatókról (például megnövekedett megtakarítási arányok, digitális platformok használata, biztosítási fedezet, kiegészítő nyugdíjpénztári tagság, tőkepiaci részvétel szintje).

A pénzügyi műveltség kitüntetett figyelmet kapott a 2025. évi európai szemeszter országjelentéseiben, építve a Technikai Támogatási Eszköz projektjeire is. A Bizottság továbbra is értékelné fogja a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos fejleményeket az európai szemeszter keretében részét képező minden egyes országjelentésben. Az e jelentésekben szereplő elemzés kiindulópontjául szolgálhatnak a pénzügyi műveltség szintjét mérő, előzőekben említett Eurobarométer felmérések. Az elemzés pedig információkat szolgáltat majd az országjelentések tartalmához, és beépülhet a lehetséges országspecifikus ajánlásokba.

Javasolt intézkedések

- *A Bizottság 2027-ben egy második Eurobarométer gyorsfelmérést fog végezni a pénzügyi műveltség szintjéről az EU-ban, és ezt követően rendszeresen sort kerít majd erre. A nyomon követés javítása érdekében a Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy vegyenek részt a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos nemzetközi felmérésekben.*
- *A Bizottság támogatni fogja az értékelési eszközök tagállamok általi fejlesztését és alkalmazását egyebek mellett oly módon, hogy megvitatja az ilyen eszközök használatát a bevált gyakorlatok cseréje során. A Bizottság arra is ösztönzi az érdekelt feleket, hogy a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos kezdeményezések értékeléséhez vegyék igénybe a Bizottság színvonalas oktatásba és képzésbe való befektetésre irányuló tanulólaboratóriumát.*
- *A Bizottság az európai szemeszter folyamatában már jelenleg is és a jövőben is mérlegel a pénzügyi ágazattal, azon belül pedig a pénzügyiműveltséggel kapcsolatos kérdéseket. Indokolt esetben a Bizottság országspecifikus ajánlásokat javasolhat ezeken a területeken.*

d. A pénzügyi műveltséggel kapcsolatos kezdeményezések, köztük a kutatás finanszírozása

Döntő fontosságú lesz a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos kezdeményezések finanszírozásának biztosítása. Megfelelő finanszírozásra van szükség az olyan átfogó oktatási

²¹ European Institute of Innovation & Technology (2022). *EIT Monitoring and Evaluation Strategy 2022–2027* (Európai Innovációs és Technológiai Intézet (2022) Az EIT 2022–2027 közötti időszakra szóló nyomonkövetési és értékelési stratégiája.) Elérhető [online] a következő címen: https://www.eit.europa.eu/sites/default/files/eit_monitoring_and_evaluation_strategy_2022-2027_1.pdf

programok és kezdeményezések végrehajtásához, amelyek képesek választ adni a lakosság eltérő szükségleteire.

A Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy e pénzügyi jártassági stratégia végrehajtása során a lehető legjobban használják ki a meglévő finanszírozási csatornákat, többek között az Erasmus+ programot, az Egységes piac programot, a Technikai Támogatási Eszközt és az Európai Szociális Alap Pluszt a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos kezdeményezéseknek a jelenlegi többéves pénzügyi kereten belüli finanszírozására.

A Bizottság különböző programokon keresztül⁽²²⁾ már finanszírozott pénzügyi műveltséggel kapcsolatos kezdeményezéseket, a strukturáltabb és összehangoltabb megközelítés azonban megkönnyítheti az érdekelt felek számára a szóba jöhető finanszírozási források azonosítását.

A Bizottság által erre a célra létrehozott – de a meglévő eszközökre építő – külön weboldal, amely átfogó áttekintést nyújtana a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos releváns uniós finanszírozási csatornákról, növelné a finanszírozási források láthatóságát, és megerősítené a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos kezdeményezések és kutatási projektek végrehajtását.

A tudományos kutatás többféle módon mozdíthatja elő a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos célkitűzéseket⁽²³⁾. Ezzel összhangban a pénzügyi műveltségről szóló 2024. évi tanácsi következtetések a kutatási lehetőségek támogatását javasolják a Bizottságnak, valamint felszólítják a Bizottságot, a tagállamokat és az érdekelt feleket, hogy serkentsék a kutatást és az együttműködést azáltal, hogy mérlegelik a pénzügyi műveltség Unión belüli javítását célzó finanszírozási lehetőségeket. A Bizottság ösztönözni fogja a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos kezdeményezések és kutatási projektek már meglévő finanszírozásának igénybevételét. A Bizottság emellett **elő fogja mozdítani a pénzügyi műveltségi kompetenciakeretek alkalmazását a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos kezdeményezések és az uniós finanszírozást igénylő kutatási projektek tervezése során,** ezáltal támogatva e keretek végrehajtását. E stratégia célja, hogy kiegészítse, ne pedig helyettesítse a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos nemzeti finanszírozási lehetőségeket.

Ami pedig a jövőt illeti, a többéves pénzügyi keretre vonatkozó bizottsági javaslatban említettek szerint a nemzeti és regionális partnerségi tervek várhatóan támogatni fogják egyebek mellett az európai megtakarítási és beruházási unió előmozdítását célzó intézkedéseket, köztük a reformokat is, valamint elő fogják mozdítani a piaci alapú

²²Többek között a Technikai Támogatási Eszköz, az Erasmus+ és az ESZA+, valamint az Egységes piac program keretében megvalósuló, a digitális pénzügyi műveltséggel kapcsolatos kiemelt kezdeményezéseken keresztül. Emellett számos pénzügyi műveltségi projektet tagállami szinten is finanszíroznak köz- és magánszektorbeli szereplők.

²³A tudományos kutatás segíthet a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos nemzeti stratégiák eredményességének értékelésében és alapul szolgálhat az európai szemeszter keretében készített országjelentésekhez (lásd a c. szakaszt). A bevált gyakorlatokat is azonosíthatja a több országra kiterjedő kezdeményezések révén, túllépve a nemzeti kezdeményezések helyi fókuszán, amely akadályozhatja a nemzeti kezdeményezések végrehajtását az eltérő intézményi, társadalmi és demográfiai jellemzőkkel rendelkező országokban. Emellett kompetenciaalapú oktatási anyagok kidolgozásával és tesztelésével támogathatja az Európai Bizottság/OECD-INFE önkéntes pénzügyiműveltségi kompetenciakereteinek végrehajtását. Ez megkönnyítené az ifjúsági keret tantervekbe való beépítését, mivel az iskolák gyakran nem rendelkeznek a mélyreható értékelések kidolgozásához és a bevált gyakorlatok azonosításához szükséges szakértelemmel (lásd az a) és c) szakaszt).

finanszírozási lehetőségek fejlesztését. Ez pénzügyi műveltséggel kapcsolatos intézkedéseket is magában foglalhat.

Javasolt intézkedések:

- *A Bizottság honlapot hoz létre, hogy az érdekelt felek könnyebben tájékozódhassanak a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos kezdeményezések és kutatások meglévő uniós finanszírozási csatornáiról. A Bizottság arra is felkéri a tagállamokat, hogy javítsák a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos kezdeményezések nemzeti finanszírozási csatornáinak láthatóságát, és tegyék azokat könnyen hozzáférhetővé az érdekelt felek számára.*
- *A Bizottság adott esetben elő fogja mozdítani a pénzügyi műveltségi kompetenciakeretek használatát a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos kezdeményezések és kutatási projektek megtervezéséhez, azokban az esetekben is, amikor e kezdeményezések és projektek uniós finanszírozásban részesülhetnek.*
- *A Bizottság ösztönözni fogja a tagállamokat, hogy már a jelenlegi többéves pénzügyi kereten belül is a lehető legjobban használják ki a meglévő és jövőbeli finanszírozási csatornákat, mint például az Erasmus+-t, az Európai Szociális Alap Pluszt, az Egységes piac programot és a Technikai Támogatási Eszközt.*

3. Következtetések és a következő lépések

Az itt tárgyalt pénzügyi műveltségi stratégia középpontjában az az alapvető elkötelezettség áll, hogy támogassuk a polgárokat pénzügyi jóllétük megszervezésében. A pénzügyi műveltség a jobb életszínvonal záloga: segít megelőzni a túlzott eladósodást, biztosítja a stabil lakhatást és a nyugdíjtervezést, valamint lehetővé teszi a váratlan kihívások nyugodt kezelését – a lehetőségek tárháza széles. A pénzügyi műveltség a személyes szerepvállalás, a gazdasági befogadás és a mindenki számára elérhető hosszú távú jólét sarokköve és a közösségek, valamint a tágabb értelemben vett gazdaság javát szolgálja. Azáltal, hogy felvértezzük az egyéneket a megalapozott pénzügyi döntések meghozatalához szükséges ismeretekkel, készségekkel és önbizalommal, nemcsak az egyének pénzügyi függetlenségének növeléséhez járulunk hozzá, hanem olyan reziliens, inkluzív és előrettekintő társadalmat hozunk létre, ahol a polgárok sikerrel boldogulhatnak. Nagyon fontos a késedelem nélküli fellépés különösen azért, mert a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos stratégiák teljes hatása nem lesz azonnal érzékelhető, csak idővel fog megmutatkozni, fokozatosan, ahogyan az egyének átalakítják a magatartásukat.

A következő szakasz középpontjában a stratégia hatékony végrehajtása áll, nagy hangsúly kerül a tagállamok és a kulcsfontosságú érdekelt felek közötti strukturált együttműködésre a folyamatban lévő és jövőbeli kezdeményezések hatásának maximalizálása érdekében.

Az előrehaladás figyelemmel kísérése érdekében a Bizottság szilárd nyomkövetési keretrendszert hoz létre a meglévő eszközök, például az Eurobarométer gyorsfelmérés, az eurosoport ellenőrzési folyamatai és az európai szemeszter keretében végzett országspecifikus nyomon követés felhasználásával. A Bizottság értékeln fogja a pénzügyi műveltségre vonatkozó stratégia végrehajtását az európai megtakarítási és beruházási unióra vonatkozó

stratégia 2027-re tervezett féldíós felülvizsgálatának tágabb összefüggésében. Ez a felülvizsgálat kulcsfontosságú lehetőséget kínál majd a végrehajtással kapcsolatos kihívások azonosítására, valamint a stratégia szükség szerinti finomhangolására a jelentőségének fenntartása és a hatásának biztosítása érdekében.

A bevált gyakorlatok megosztása és az erőfeszítések összehangolása érdekében továbbra is központi szerepet játszik majd az érdekelt felek, a magánszektor, a fogyasztói és lakossági befektetői szervezetek, a szociális partnerek és a nemzetközi partnerek bevonása. A rendszeres jelentéstétel naprakész információkat és visszajelzéseket biztosít majd a jövőbeli intézkedések alakításához. Végezetül a monitorozás és értékelés megállapításai információkkal szolgálnak majd a hosszú távú tervezéshez, biztosítva, hogy a pénzügyi műveltség továbbra is kulcsfontosságú prioritás maradjon az uniós szakpolitikákban és a finanszírozási keretekben.

FÜGGELÉK: Az intézkedések összefoglalása

Pillér	Javasolt intézkedés	Dátum
Koordináció és bevált gyakorlatok	Rendszeres tematikus találkozók az érintett kormányzati szakértői csoportok számára a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos kezdeményezések kommunikációjával, tudatosításával, nyomon követésével, értékelésével és finanszírozásával kapcsolatos erőfeszítések összehangolása érdekében.	2026 első negyedétől
	A kiemelt tematikus területek meghatározása és a „bevált gyakorlatok” cseréje a tagállami szakértők között a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos kezdeményezések kidolgozása és végrehajtása során.	2026 negyedik negyedéve
	Miniszteri rendezvény a pénzügyi műveltségről a bevált gyakorlatok terjedése és végrehajtása terén elért eredmények számbavétele, valamint a legfontosabb kialakulóban lévő tendenciák áttekintése.	2027-től kezdődően
	A magán- és nonprofit szervezetek önkéntes, elveken alapuló európai magatartási kódexének kidolgozása.	2027. első negyedév
	Rendszeres műhelytalálkozók a magánszektor és a nonprofit érdekelt felek részvételével az eszmecserék megkönnyítése, az együttműködés előmozdítása és a pénzügyi műveltséggel foglalkozó szakemberek páneurópai közössége létrehozása érdekében.	2026-tól kezdődően
Kommunikáció és figyelemfelkeltés	A pénzügyi műveltség nagyköveteiből álló, jól képzett személyeket tömörítő hálózat létrehozása. Cél: a tagállami szintű vita ösztönzése, a pénzügyi műveltség mint nemzeti és európai ügy sikerre vitele, mivel a pénzügyi jártasság a tagállam egyedi környezetéhez kapcsolódik.	2026. első negyedév
	Uniói szintű, kommunikációs és közösségimédia-kampány a pénzügyi műveltségről a különböző célcsoportok, köztük a fiatalok, a gyermekek és a kiszolgáltatott helyzetben lévők számára.	2026-tól kezdődően
	Szélesebb körű figyelemfelkeltő kezdeményezések részeként nyilvános rendezvények szervezése a pénzügyi műveltségről és annak a pénzügyi jóllét elősegítésében betöltött szerepéről.	2026-tól kezdődően

Az előrehaladás nyomon követése és a hatások értékelése	Második Eurobarométer gyorsfelmérés a pénzügyi műveltség szintjének nyomon követéséről az EU-ban. A Bizottság ezt követően rendszeresen végez majd ilyen felméréseket.	2027-től kezdődően
	Az értékelési eszközök tagállamok általi fejlesztésének és alkalmazásának támogatása. A Bizottság arra is ösztönzi majd az érdekelt feleket, hogy a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos kezdeményezések értékeléséhez vegyék igénybe a Bizottság színvonalas oktatásba és képzésbe való befektetésre irányuló tanulólaboratóriumát.	2026-tól kezdődően
	A pénzügyi műveltség beépítése az európai szemeszter folyamatába és az esetleges országspecifikus ajánlásokba a következetes értékelés előmozdítása érdekében.	Folyamatban
A pénzügyi műveltséggel kapcsolatos kezdeményezések, köztük a kutatás finanszírozása	Honlap a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos kezdeményezések és kutatások meglévő uniós finanszírozási csatornáira vonatkozó információk könnyű eléréséhez.	2026 negyedik negyedéve
	A pénzügyi műveltségi kompetenciakeretek használatának előmozdítása a pénzügyi műveltséggel kapcsolatos kezdeményezések és kutatási projektek megtervezéséhez, azokban az esetekben is, amikor e kezdeményezések és projektek uniós finanszírozásban részesülhetnek.	Folyamatban
	A Bizottság ösztönözni fogja a tagállamokat, hogy a jelenlegi többéves pénzügyi kereten belül is a lehető legjobban használják ki a meglévő és jövőbeli finanszírozási csatornákat, mint például az Erasmus+-t, az Európai Szociális Alap Pluszt, az Egységes piac programot és a Technikai Támogatási Eszközt.	